

LES AFVAL – Groep 7/8
SYMBOLEN

- **Theorie**
- **Gesprek**
- **Opdracht**
- **Video**

INTRODUCTIE

- **AFVAL!** We hebben er allemaal mee te maken. Schrijf hieronder minstens vijf soorten afval op die jij kunt bedenken. We hebben je alvast een voorbeeld gegeven.

Lege blikjes, _____

- Thuis wordt er vast van jou gevraagd om je afval netjes in de prullenbak of in de kliko te doen. Je gooit jouw plastic afval in een andere kliko dan bijvoorbeeld je bananenschil. Dat noemen we **afvalscheiding**. Afval dat we niet gescheiden kunnen inleveren is **restafval**. Hoe minder restafval we hebben, hoe minder er verbrand hoeft te worden. Alle andere soorten afval kunnen namelijk **gerecycled** worden. Daarover later meer!

- **Rekensom:**
*In Nederland ontstaat er ongeveer 60 miljoen ton afval per jaar.
 Hoeveel kilo is dat?
 1 ton is 1000 kilo.*

60.000.000 (60 miljoen)
 x 1000 kilo =
 _____ kilo.

Dat zijn veel nullen he! We produceren in Nederland heel veel afval. Meer dan in veel andere landen.

WAT DOET DIE BANANENSCHIL OP STRAAT?!

- Kijk buiten eens goed om je heen. Op straat, in de speeltuin en zelfs in het bos of op het strand zie je regelmatig afval liggen. Dit rondslingerende afval noemen we **zwerfafval**.
- Hoe lang denk je dat het duurt totdat het afval helemaal weg is?
Kies uit: 14 dagen, 6 maanden, 2 jaar, minimaal 20 jaar, minimaal 50 jaar, oneindig

- Als wij dit afval niet opruimen, blijft het heel lang in de natuur liggen. Het afval kan dan het water of de grond vervuilen of dieren eten het per ongeluk op en kunnen er in stikken.

Het is dus belangrijk om je afval niet op straat te gooien, maar altijd netjes in de prullenbak te doen. Als er geen prullenbak in de buurt is, is het beter om het afval even bij je te houden tot je thuis bent of je een prullenbak tegenkomt.

LEVEN OP EEN VUILNISBELT

Afval en problemen met afval kom je wereldwijd tegen. We nemen een kijkje in Ethiopië, een land in Afrika. De hoofdstad van Ethiopië is Addis Abeba. Het is een grote stad met ongeveer 3 miljoen inwoners. Aan de rand van deze stad ligt **Koshe**, de grootste vuilnisbelt van de omgeving.

Koshe betekent letterlijk **vuil**. Als je de enorme vuilnisbelt in deze wijk ziet, dan begrijp je wel waar deze naam vandaan komt. De vuilnisbelt is ongeveer 37 hectare (370.000 m²) groot en de bergen afval zijn soms wel 40 meter hoog. Dat is hoger dan de gemiddelde kerktoren!

Als je de vuilnisbelt oploopt dan zie je mensen en zelfs kinderen aan het werk. Zij wonen en werken dus op de vuilnisbelt. Kun je het je voorstellen? Leven op een vuilnisbelt, in de stank van al het afval. Leeftijdsgenoten van jou in Koshe kunnen vaak niet naar school, omdat er geen geld voor is. In plaats daarvan zijn ze hele dagen druk bezig met plastic en andere materialen verzamelen, zodat ze hier wat geld mee kunnen verdienen.

VIDEO

Bekijk de video om meer te zien en horen over Koshe en de kinderen die hier werken.

<https://youtu.be/KE9x4AKDplg>

GESPREK

Ga met elkaar in gesprek over wat je hebt gelezen en gezien over Koshe.

Wat raakt je?

Wat vind je ervan dat jouw leven zo anders is dan het leven van de kinderen in Koshe? Kun je ook overeenkomsten bedenken tussen hun en jouw leven?

Waar ben je dankbaar voor na het zien van de video?

Nadenkertje/gespreksopener:

*Misschien heb je het gevoel dat de mensen in Koshe zielig zijn. Is dat zo, denk je?
Waarom wel/ niet? Praat hier met elkaar eens over.*

AFVAL IS WAARDEVOL!

Recyclen, wat is dat? Recyclen is kort gezegd het opnieuw gebruiken van materialen. Adam Kakooza uit Oeganda zegt: *'afval is pas afval als je het zelf verspilt'*. Wat hij hiermee bedoelt, is dat afval heel vaak nog gebruikt kan worden voor iets anders. In Oeganda is afval een heel groot probleem. Per dag produceren de Oegandezen wel 600.000 kilo plastic! Een heel klein gedeelte van het afval daar wordt ingezameld, maar het overgrote deel wordt langs de weg gedumpt of verbrand.

Daar is Woord en Daad, samen met organisaties in Oeganda, mee aan de slag gegaan. Er worden bedrijven gestart die afval verzamelen en recyclen. **GFT-afval** wordt bijvoorbeeld gebruikt om **compost**

van te maken dat de boeren in Oeganda weer kunnen gebruiken op hun akkers. En plastic wordt verwerkt tot snippers en door bedrijven gebruikt om tegels of bouwmaterialen van te maken! Zo krijgt het afval een goede bestemming en worden er banen gecreëerd voor de mensen van Oeganda!

Ook in Nederland produceren we veel afval. Dat mag best een beetje minder! Gelukkig wordt er van al dit afval in Nederland al ongeveer 80% gerecycled. Dat is best een groot gedeelte. Van de overige 20% wordt het meeste verbrand. Die verbranding levert wel weer energie op, maar is niet goed voor het milieu. Door deze verbranding komen er namelijk **broeikasgassen** vrij. Broeikasgassen zorgen ervoor dat de aarde langzaam opwarmt. Daarom is afvalscheiding dus zo belangrijk. Hoe meer er gerecycled kan worden, hoe minder er nieuw gemaakt hoeft te worden en hoe minder we hoeven te verbranden!

Maar voordat je iets weggooit of nieuw koopt kun je natuurlijk ook eerst aan de **kringloop** denken! Er komen maar wat vaak dingen bij het afval terecht die nog gewoon goed zijn voor gebruik. Door dit bij de kringloop te brengen, geef je het product een tweede kans! Wist je dat Woord en Daad 30 kringloopwinkels heeft? Vast ook één bij jou in de buurt! Op www.woordendaadwinkels.nl vind je het complete overzicht.

GESPREKSVRAAG:

Koop of breng jij weleens iets bij de kringloop? Waarom wel/niet?

Christelle Kalwoulé woont in Burkina Faso en werkt samen met Woord en Daad. Ze vindt het heel belangrijk dat we als christenen goed voor de aarde zorgen. Ze zegt: 'Als we de aarde niet beschermen, heeft dat gevolgen voor de armste en meeste kwetsbare mensen. God heeft ons ook geroepen om de kwetsbaarste mensen te dienen. Dus ook als we de schepping beschermen, dienen we God!'

OPDRACHT

Bedenk samen met een paar klasgenoten een leuk idee hoe jullie van afval weer iets moois kunnen maken (recyclen). Schrijf jullie idee hieronder op, laat het beoordelen door de juf/meester en probeer het uit!

TOP! TIPS

Organiseer met jouw klas een opruimdag in de buurt!

BRONNEN

- Milieu Centraal
- Afval Circulair

Deze les is een uitgave van Woord en Daad